

Sygn. akt I ACa 1559/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 września 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Bogdan Świerczakowski (spr.)

Sędziowie: SA Romana Górecka

SO (del.) Tomasz Szczurowski

Protokolant: sekretarz sądowy Marta Puskarska

po rozpoznaniu w dniu 15 września 2016 r. w Warszawie na rozprawie

sprawy z powództwa A. K.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.

o ochronę dóbr osobistych

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 29 maja 2015 r., sygn. akt I C 1243/13

1. zmienia zaskarżony wyrok:

- w punkcie I (pierwszym) w ten tylko sposób, że w treści oświadczenia po wyrazach „nie uwzględniliśmy” a przed wyrazem „jego” dodaje wyraz „bezwłocznie”,

- w punkcie II (drugim) w części w ten sposób, że zasądzoną tam kwotę obniża do 10.000 zł (dziesięć tysięcy złotych), oddalając powództwo o zasądzenie kwoty 20.000 zł (dwadzieścia tysięcy złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od tej kwoty,

- w punkcie IV (czwartym) w ten tylko sposób, iż ustala że powód w zakresie roszczenia majątkowego wygrał w 10 %;

2. oddala apelację w pozostałej części;

3. znosi między stronami koszty postępowania apelacyjnego.

Romana Górecka Bogdan Świerczakowski Tomasz Szczurowski

Sygn. akt I ACa 1599/15

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 29 maja 2015 r. Sąd Okręgowy w Warszawie: nakazał pozwanemu (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. usunięcie skutków naruszenia dóbr osobistych powoda A. K. poprzez przeproszenie go w formie pisemnej w skierowanym do powoda oświadczeniu następującej treści: „Wyrażamy ubolewanie z powodu naruszania przez (...)”

Sp. z o.o. w W. wizerunku Pana A. K.. Przepraszamy Pana A. K. za rozpowszechnianie jego wizerunku w sieci Internet, jak również za to, że nie uwzględniliśmy jego żądań i wizerunek ten nadal rozpowszechniany był w Internecie.” (pkt I), zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 30.000 zł tytułem zadośćuczynienia wraz z odsetkami od dnia 29 maja 2015 r. do dnia zapłaty (pkt II), oddalił powództwo w pozostałym zakresie (pkt III) oraz rozstrzygnął co do zasady o kosztach procesu (pkt IV).

Podstawa faktyczna rozstrzygnięcia jest następująca.

A. K. w latach swojej młodości (w wieku ok. 20 lat) należał do grupy przestępczej z L., przeciwko której członkom następnie zeznawał w procesie karnym. W związku z nawiązaniem współpracy z organami ścigania powód zmienił swoje miejsca zamieszkania i przeniósł miejsce stałego pobytu poza rodzinne miasto – zamieszkał w W. na B.. Pracę natomiast podjął jak najdalej od L. – w K., gdzie pracował jako kelner w restauracji (...) od czterech lat. Ożenił się, ma czteroletnie dziecko. Powód zawsze obawiał się swoich dawnych znajomych z L., albowiem powtarzali mu, że go znajdują. Początkowo pytano jego członków rodziny, w tym brata, gdzie przebywa, co się z nim dzieje. Te obawy dotyczące kontaktów z dawnym środowiskiem zwiększyły się także o obawę o żonę, a przede wszystkim o małoletnie dziecko. A. K. rzadko odwiedza rodzinę w L., zawsze z pewną obawą.

W dniu 7 września 2013 r. A. K. dowiedział się o publikacji na portalu (...) nagrania filmowego pod tytułem „H. je T. z talerza”, w którym ujawniony został jego wizerunek, w sposób umożliwiający rozpoznanie przez znajomych. Powód tym zdarzeniem mocno się zdenerwował. Nagranie pojawiło się na portalu internetowym (...) 7 września 2013 r. i było dostępne na tymże portalu w okresie od 8 do dnia 26 września 2013 r. Następnego dnia po publikacji materiału filmowego, powód wystosował prośbę do pozwanej spółki o ukrycie jego wizerunku. Próbował osobistej interwencji w pozwanej spółce – bezskutecznie, przyjęto tylko od niego pismo. Nadto, powód wezwał pozwaną do zaniechania naruszeń prawa do ochrony wizerunku (pismo datowane na 25 września 2013 r., doręczone pozwanej przez powoda osobiście 26 września 2013 r.).

Nagranie było także dostępne na portalu (...) oraz portalu (...). Film został opublikowany w Internecie przez pozwaną bez zgody powoda.

Po przedmiotowej publikacji powód odszedł z dotychczasowego miejsca pracy, przeniósł się na dwa miesiące do Anglii, gdzie próbował pracować również jako kelner, jednak podjął decyzję o powrocie, gdyż tęsknił za żoną i dzieckiem. Obecnie pracuje jako kelner w innym (...) lokalu.

Sąd ustalił podstawę faktyczną rozstrzygnięcia w oparciu o zaoferowane dowody. Sporny był okres przez jaki wizerunek powoda bez zakrycia twarzy był dostępny w Internecie. W tej materii Sąd oparł się na opinii biegłego informatyka dr. inż. A. Z..

Zdaniem Sądu I instancji powództwo zasługiwało na częściowe uwzględnienie. Wizerunek osoby fizycznej stanowi dobro osobiste. Podlega ochronie zarówno na podstawie art. 23 k.c. jak i art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (j.t. Dz.U.2006.90.631). Stosownie zaś do treści art. 24 § 1 k.c. ten, czyje dobro osobiste zostało naruszone cudzym działaniem, może żądać ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Może też żądać zadośćuczynienia pieniężnego przy zastosowaniu art. 448 k.c. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 11 marca 1997 r., sygn. akt III CKN 33/97, wskazał (podobnie jak w wyroku z dnia 26 października 2001 r., sygn. akt V CKN 195/01), że kryteria jakimi należy kierować się przy ocenie danego naruszenia powinny być obiektywizowane i winny uwzględniać odczucia szerszego grona uczestników – ocena, czy w konkretnej sytuacji naruszenie takie rzeczywiście nastąpiło, nie może być dokonywana według miary indywidualnej wrażliwości (ocena subiektywna) zainteresowanego, ta bowiem może być szczególnie duża i z tej przyczyny kryteria oceny naruszenia muszą być poddane obiektywizacji, a mianowicie uwzględnić trzeba odczucia szerszego grona uczestników i powszechnie przyjmowane, a zasługujące na akceptację normy postępowania (obyczaj, tradycja, itp.).

Zgodnie z art. 81 ust. 1 pr. aut. rozpowszechnianie wizerunku wymaga zezwolenia osoby na nim przedstawionej. W braku wyraźnego zastrzeżenia zezwolenie nie jest wymagane, jeżeli osoba ta otrzymała umówioną zapłatę za pozowanie. Zgodnie z ust. 2 cytowanego przepisu zezwolenia nie wymaga rozpowszechnianie wizerunku: 1) osoby powszechnie znanej, jeżeli wizerunek wykonano w związku z pełnieniem przez nią funkcji publicznych, w szczególności politycznych, społecznych, zawodowych; 2) osoby stanowiącej jedynie szczegół całości takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza.

Powód wskazywał na fakt, że nie wyraził zgody na publikację swojego wizerunku, nie otrzymał zapłaty, ani nie został poinformowany o nagraniu i zamieszczeniu swojego wizerunku w nagraniu, natomiast pozwana spółka twierdziła, że zgoda powoda nie była konieczna z uwagi na wyłączenie opisane w art. 81 ust. 2 pkt 2 ustawy. Sąd Okręgowy miał na uwadze fakt, iż powód osobiście zwracał się do pozwanej o usunięcie bądź zasłonięcie sylwetki w sposób uniemożliwiający jego rozpoznanie. Nie podzielił opinii strony pozwanej jakoby wizerunek powoda stanowił jedynie szczegół całości takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, z uwagi na to, że ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż twarz powoda była w pewnym momencie nagrania elementem pierwszoplanowym albo równorzędnym z wizerunkiem T. L..

Odpowiedzialność niemajątkowa za naruszenie dóbr osobistych oparta jest na zasadzie bezprawności. Bezprawne jest zachowanie sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego. Brak bezprawności wynika natomiast przede wszystkim ze zgody podmiotu prawa osobistego, z działania w ramach porządku prawnego, przepisów prawa, z konieczności ochrony innego wyżej postawionego dobra oraz z klauzuli ogólnej zasad współżycia społecznego (tak (red.) Kidyba, autor T. Sokołowski, komentarz do art. 24 k.c., LEX oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 października 1989 r., sygn. akt II CR 419/89, OSP 1990, z. 11-12, poz. 377). A contrario, bezprawność naruszenia prawa osobistego może wynikać z braku zgody podmiotu tego prawa. Istnienia zgody na rozpowszechnianie wizerunku i jej zakresu się nie domniemywa. Choć ustawodawca nie wymaga żadnej formy szczególnej na jej udzielenie, to jednak samo złożenie oświadczenia w tym zakresie musi być niewątpliwe. Oznacza to, że osoba jej udzielająca musi mieć pełną świadomość nie tylko formy przedstawienia jej wizerunku, ale także miejsca i czasu publikacji, zestawienia z innymi wizerunkami i towarzyszącego komentarza. Podmiot prawa osobistego – powód – takiej zgody nie wyraził, a zatem działanie strony pozwanej należało uznać za bezprawne.

Z art. 24 § 1 zdanie 2 k.c. wynika, iż w razie naruszenia dobra osobistego ten, czyje dobro zostało naruszone może także żądać, aby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków. Czynność ta może polegać na złożeniu oświadczenia odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Jako że powodowi zależy na zachowaniu anonimowości, osobiste przeproszenie powoda przez pozwaną stanowić będzie adekwatny sposób usunięcia skutków naruszenia dobra osobistego powoda.

Zadośćuczynienie należne na podstawie art. 448 k.c. ma umożliwić pokrzywdzonemu uzyskanie satysfakcji, która wpłynie korzystnie na jego samopoczucie i pozwoli zniwelować poczucie krzywdy wywołanej czynem niedozwolonym. Istotne również jest to, że dla dochodzenia roszczeń majątkowych służących ochronie dóbr osobistych, konieczne jest wystąpienie przesłanki winy.

Wina łączy się z koniecznym wystąpieniem dwóch jej elementów: obiektywnego, czyli bezprawności zachowania i subiektywnego, zakładającego podstawy do postawienia zarzutu z punktu widzenia powinności i możliwości przewidywania szkody oraz przeciwdziałania jej wystąpieniu (E. Gniewek, P. Machnikowski (red.), Kodeks cywilny. Komentarz. Wyd. 6, Warszawa 2014). Winę w prawie cywilnym dzieli się podobnie jak w prawie karnym na winę umyślną i nieumyślną, którą w zasadzie sprowadza się na gruncie prawa cywilnego do niedbalstwa. Niedbalstwo natomiast polega na stwierdzeniu, iż do szkody doszło na skutek niezachowania przez sprawcę należytej staranności wymaganej w stosunkach danego rodzaju. Przy ocenie należytej staranności brać należy pod uwagę tzw. model starannego działania, który podlega indywidualizacji w przypadku, gdy staranności nie dochował podmiot profesjonalny, od którego wymaga się podwyższonej staranności.

W niniejszej sprawie, na portalu, na którym opublikowane zostało nagranie z wizerunkiem powoda, pojawiają się materiały filmowe, artykuły i wiadomości dotyczące osób publicznych. Do przedmiotu działalności pozwanej spółki, zgodnie z wpisami w Krajowym Rejestrze Sądowym, należy m. in. działalność wydawnicza, działalność portali internetowych oraz artystyczna i literacka działalność twórcza. W związku z powyższym od pozwanej spółki, jako podmiotu profesjonalnego zajmującego się tego typu działalnością, wymagać należy dochowania należytej staranności o podwyższonym charakterze, która w niniejszej sprawie dochowana nie została, co powoduje, iż można przypisać stronie pozwanej winę nieumyślną w postaci niedbalstwa, polegającego na tym, że nie dochowała należytej staranności i nie ukryła wizerunku powoda, przy dokonywaniu publikacji przedmiotowego materiału nagraniem.

Biorąc pod uwagę fakt, że powód z powodu publikacji przedmiotowego nagrania musiał zrezygnować z zatrudnienia w dotychczasowym miejscu pracy, a także z uwagi na fakt, że publikacja nagrania z ujawnionym wizerunkiem powoda zniweczyła szereg kroków, które powód podjął aby zachować anonimowość, co związane było z jego dawnymi kontaktami ze środowiskiem przestępczym i koniecznością ochrony siebie i swojej rodziny, Sąd I instancji uznał, że roszczenie o zasądzenie zadośćuczynienia zasługuje na uwzględnienie w zakresie kwoty 30.000 zł. Zadośćuczynienie zgodnie ze swym znaczeniem ma „czynić zadość”, a nie stanowić samodzielne źródło wzbogacenia. Uwzględnienie żądania powyżej kwoty 30.000 zł miałyby taki walor. Odsetki ustawowe z uwagi na odszkodowawczy charakter roszczenia (art. 363 § 2 k.c.) zostały zasądzone od dnia wydania wyroku, tj. od dnia 29 maja 2015 r. O kosztach procesu w zakresie roszczenia niemajątkowego Sąd działając w oparciu o art. 98 k.p.c. stwierdził, iż powód wygrał sprawę w całości, zaś co do roszczenia majątkowego orzekł, na podstawie art. 100 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c., rozdzielenie kosztów pomiędzy stronami w stosunku 30 % wygranego procesu na rzecz powoda oraz 70 % na rzecz wygranej przez pozwaną spółkę, pozostawiając szczegółowe wyliczenie kosztów co do kwot referendarzowi sądowemu.

Apelację od wyroku wniósł pozwany. Zaskarżył wyrok w części uwzględniającej powództwo. Zarzucił naruszenie:

- art. 233 k.p.c. oraz 227 k.p.c. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie, wynikające i, naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów, błąd w ustaleniach stanu faktycznego, brak wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego i jego dowolnej, a nie swobodnej oceny, błędnymi i sprzecznymi z materiałem dowodowym oraz zasadami doświadczenia życiowego i logicznego rozumowania wnioskami, w szczególności dowolną, wybiórczą, sprzeczną z kontekstem i zasadami doświadczenia życiowego oceną dowodów, a skutkującą nieuzasadnionym ustaleniem, iż treść inkryminowanej publikacji naruszyła prawo o wizerunku powoda;

- art. 328 § 2 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, skutkujące brakiem dostatecznego wyjaśnienia i uzasadnienia podstawy faktycznej i prawnej rozstrzygnięcia w zakresie zasądzenia na rzecz powoda zadośćuczynienia, przy jednoczesnym przedstawieniu argumentacji wskazującej, że zasądzone przez Sąd I Instancji zadośćuczynienie jest de facto „odszkodowaniem”, co powoduje brak możliwości polemizowania z Sądem I Instancji oraz utrudnia dokonanie kontroli instancyjnej orzeczenia;

- art. 81 ust. 2 pkt 2 pr. aut. poprzez jego błędną interpretację i niewłaściwe zastosowanie, skutkujące brakiem uznania, iż „wizerunek powoda stanowił jedynie szczegółu całości” i w konsekwencji rozpowszechnienie wizerunku nie miało cech bezprawności;

- art. 24 § 1 k.c. - poprzez jego niewłaściwą wykładnię, a w konsekwencji niewłaściwe zastosowanie, skutkujące uznaniem, że:

(i) działanie pozwanego było bezprawne,

(ii) nie wystąpił znoszący bezprawność działania pozwanego kontratyp pozwalający na publikację wizerunku powoda bez jego zgody lub wypłacenia mu honorarium,

((...)) „adekwatną” formą dopełnienia czynności potrzebnych do usunięcia naruszenia prawa do wizerunku powoda jest złożenie przez pozwanego oświadczenia o treści i formie wskazanej w pkt I zaskarżonego wyroku;

- art. 448 k.c. w zw. z art. 415 i 6 k.c. - poprzez błędną interpretację i w konsekwencji niewłaściwe zastosowanie, skutkujące:

(i) brakiem ustalenia czy zostały spełnione wszystkie przesłanki odpowiedzialności z art. 448 k.c., tj. krzywda powoda oraz wina pozwanego, oraz czy zachodzi pomiędzy nimi normalny związek przyczynowoskutkowy,

(ii) zasądzeniem od pozwanego zadośćuczynienia w wysokości wygórowanej, co powoduje, iż przyznana wysokość zadośćuczynienia jest sprzeczna z zasadą umiarkowanej wysokości zadośćuczynienia oraz zasadą utrzymania tej sumy w rozsądnych granicach, nieodpowiadającą aktualnym warunkom i stopie życiowej społeczeństwa, i przez co nie może być uznana za „odpowiednią” w rozumieniu art. 448 k.c.,

((...)) zasądzeniem od pozwanego zadośćuczynienia w sytuacji, gdy z uzasadnienia zaskarżonego wyroku (strona 10) wynika, że w ocenie Sądu I Instancji zasądzone na rzecz powoda świadczenie ma charakter „odszkodowania”, a nie zadośćuczynienia za wyrządzoną krzywdę.

Pozwany wniósł o zamianę wyroku w zaskarżonym zakresie i oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda kosztów procesu za obie instancje. Powód domagał się oddalenia apelacji pozwanej w całości, jako oczywiście bezzasadnej i zasądzenia od pozwanej na jego rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego w instancji odwoławczej, według norm przepisanych.

Powód wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie od pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest zasadna w części.

Nie ma racji skarżący twierdząc, że nie doszło do bezprawnego rozpowszechnienia wizerunku powoda w Internecie. Uściślając podstawę faktyczną zaskarżonego rozstrzygnięcia trzeba stwierdzić, że ujawnienie wizerunku powoda w nagraniu filmowym pt. „H. je T. z talerza” w sposób umożliwiający jego rozpoznanie miało miejsce przez pierwszych 10 sekund tegoż nagrania, podczas których powód stoi obok T. L., przy czym obie te postacie są w jednakowy sposób wyeksponowane i można się domyślić, że powód jest kelnerem. Należy dodać, że w tym czasie materiał filmowy nie przedstawia nic więcej poza prezentacją obu postaci (płyta DVD – k.44). Fakt, że chodzi o pewnego rodzaju wstęp do treści jaka nastąpiła później, umiejscawiający akcję w lokalu gastronomicznym i przedstawiający przede wszystkim jego głównego bohatera, nie zmienia oceny, że wizerunek powoda został zaprezentowany na tyle wyraźnie i długo, że także on stał się w nim istotną postacią. O ile więc w dalszej części nagrania wizerunek powoda, podającego do stołu i przemieszczającego się szybko w kadrze może być traktowany w kategoriach szczegółu całości w rozumieniu art. 81 ust. 2 pkt 2 pr. aut., to rozpowszechnienie części wstępnej filmu nie było dopuszczalne bez zgody A. K.. Usunięcie jego wizerunku spowodowałoby zmianę charakteru przedstawienia (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 19 grudnia 2001 r., I ACa 957/01). Pokazywanie przez 10 sekund T. L. samego, zmieniloby sens omawianej części wstępnej materiału. W żadnym razie występujący w nagraniu powód, jako jedna z dwóch, dość długo i statycznie prezentowanych postaci, nie może być traktowany jako szczegół całości takiej jak zgromadzenie, krajobraz czy publiczna impreza. Pozwany uchybił zatem obowiązkowi uzyskania zgody o jakim mowa w art. 81 pr. aut., co przesądza o bezprawności zachowania spółki, także rozpatrywanego w płaszczyźnie kodeksowych przepisów o ochronie dóbr osobistych (art. 23 i 24 § 1 k.c.) i to bez potrzeby badania, czy publikacja miała charakter krzywdzący. Istotne jest naruszenie autonomii powoda w zakresie swobodnego decydowania o rozpowszechnieniu własnego wizerunku.

Nakazanie usunięcia skutków naruszenia poprzez pisemne przeprosiny stanowi środek odpowiedni w rozumieniu art. 24 § 1 k.c., ale także zgodny z art. 78 ust. 1 w zw. z art. 83 pr. aut. Niemniej, treść oświadczenia jest częściowo nieadekwatna do okoliczności sprawy. Przeproszenie za to „(...) że nie uwzględniliśmy jego żądań i wizerunek ten nadal rozpowszechniany był w Internecie” nie jest precyzyjne. Niedostatecznie uwzględnia fakt ostatecznego uwzględnienia żądania powoda – jego wizerunek został usunięty w dniu doręczenia stronie pozwanej pisma z 25 września 2013 r. (26 września 2013 r.) Zdaniem Sądu Apelacyjnego przeprosiny powinny dotyczyć więc braku

bezwłocznej reakcji, a nie braku reakcji. Odpowiednią zmianę sensu przeprosin spowoduje wstawienie pomiędzy wyrazami: „nie uwzględniliśmy” i „jego”, wyrazu „bezwłocznie”. W takim tylko zakresie zasługiwał na uwzględnienie zarzut naruszenia art. 24 § 1 k.c.

Z motywów zaskarżonego orzeczenia jasno wynika, że Sąd zasądził zadośćuczynienie a nie odszkodowanie za szkodę majątkową – takowa zresztą nie była w ogóle w procesie dochodzona. Sięgnięcie do art. 448 k.c. nie nasuwa zastrzeżeń. Pozwany w zawniony sposób naruszył wizerunek powoda, nie tylko dlatego, że nie uzyskał zgody na jego rozpowszechnienie ale - co szczególnie istotne - nie zareagował niezwłocznie na żądanie usunięcia wizerunku z rozpowszechnianego materiału. W szczególności chodzi tu o brak reakcji na maila wysłanego już 13 września 2013 r. Zasądzenia zadośćuczynienia nie może więc co do zasady pozwany kwestionować, z przyczyn szczegółowo wyłożonych w motywach zaskarżonego wyroku, zawierających wykładnię art. 448 k.c.

Na uwzględnienie zasługują natomiast te zarzuty, które odnoszą się do wysokości zasądanego świadczenia ze względu na stopień zawnienia. Motywy dla których powód nie życzył sobie rozpowszechniania wizerunku, a które Sąd Okręgowy wziął pod uwagę określając wysokość świadczenia mającego skompensować krzywdę, były na tyle nietypowe, że w ujęciu obiektywnym – nie do przewidzenia. Skoro powód ich nie ujawnił w kontaktach z pozwanym, to nie powinien oczekiwać kompensaty krzywdy w zakresie przeżyć związanych z obawą o bezpieczeństwo z racji przynależności w przeszłości do grupy przestępczej i składania zeznań obciążających kolegów. Stopień winy pozwanego nie może być oceniany z uwzględnieniem okoliczności faktycznych, których nawet w najlepszej wierze nie mógł on brać pod uwagę jako prawdopodobnych następstw swego zachowania. Biorąc pod uwagę sam fakt rozpowszechnienia wizerunku bez zgody powoda i brak niezwłocznej reakcji na żądanie jego usunięcia (kilkutygodniową zwłokę), za odpowiednie, kompensujące krzywdę zadośćuczynienie należało uznać kwotę 10.000 zł.

Niezależnie od powyższego należy się zgodzić z pozwanym, że nie zostało wykazane, by wyjazd powoda do Anglii miał związek z rozpowszechnieniem wizerunku. Powód wrócił po dwóch miesiącach i jeszcze przez pewien czas pracował w tej samej restauracji, przy czym powrót tłumaczył tęsknotą za rodziną, a nie ustaniem obawy przed dawnymi kolegami ze świata przestępczego. Także zeznania matki powoda nie dostarczają argumentów po myśli powoda. E. G. nie знаła przyczyn wyjazdu syna i nie wiedziała czy czuł się zagrożony. Zeznała też, że „nie miała sygnałów z dawnego środowiska, że powinien się obawiać”. Również zeznania świadka P. F. nie stanowią wsparcia dla wersji prezentowanej przez powoda, ponieważ stan zaniepokojenia („...nie było to aż tak mocne zdenerwowanie. Był zaniepokojony”) nie wydaje się wystarczającą przyczyną do podjęcia decyzji o wyjeździe za granicę i to mimo posiadania rodziny. Bardziej prawdopodobne jest, że powód wyjechał w celu zarobkowym. Można jeszcze dodać, że słusznie skarżący zwraca uwagę, że od momentu publikacji do momentu składania zeznań przez powoda minęło blisko dwa lata i przez cały ten czas nie zdarzyło się nic, co uprawdopodobniałoby jego twierdzenia o grożącym niebezpieczeństwie. Zatem nie mogła się ostać argumentacja Sądu dotycząca krzywdy powoda będącej następstwem obawy o zemstę dawnych kolegów, abstrahująca w istocie od podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, nie obejmującej przecież przyczyn dla których powód wyjechał za granicę. Niemniej, jak to już zaznaczono, zadośćuczynienie zostało zawyżone przede wszystkim ze względu na zakres zawnienia pozwanego, który nie może być określany z uwzględnieniem zupełnie nietypowych okoliczności, nie dających się przewidzieć.

Z przedstawionych względów, przyjmując za swoje ustalenia faktyczne Sądu Okręgowego (uściślone), Sąd Apelacyjny orzekł jak w wyroku na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. i art. 385 k.p.c. Konsekwencją częściowego uwzględnienia apelacji w zakresie roszczenia majątkowego była stosowna modyfikacja orzeczenia o kosztach. Orzeczenie o kosztach postępowania apelacyjnego zapadło na podstawie art. 100 k.p.c.